

Longworminfecties zijn een uitdaging bij het weiden van jongvee. Een optie die kan ontzorgen, is vaccineren tegen longworm. VeeteeltGRAS bezoekt Maries Roest, die inmiddels zes jaar het jongvee vaccineert en vroeg zijn dierenarts hoe het vaccinatieprotocol in elkaar steekt.

Een leven lang bescherming

De familie Roest staat aan het roer van een rundveebedrijf dat de afgelopen jaren aanzienlijk groeide. Op het vlak van diergezondheid wil Maries Roest geen risico meer lopen. Vaccineren tegen longworminfecties bij het jongvee is een stevige stok achter de deur.

An de rand van het Groene Hart, dicht bij de stad Leiden, ligt polder Achthoven. Het is een buurtschap in de gemeente Leiderdorp en het is er groen zover het oog reikt. De percelen op het melkveebedrijf steken twee kilometer diep de polder in en zijn volkomen groen. Gras is het enige en meest geschikte gewas dat de drassige kleigrond kan verdragen. 'Onze huiskavel omvat 40 hectare. Hoe verder je hier de polder in trekt, hoe veniger het land', zegt Maries

Roest (36). Hij is verantwoordelijk voor de werkzaamheden op het bedrijf, die hij samen met zijn oom en een medewerker uitvoert, en dat eigendom is van de bekende Van der Valk-hotelketen.

Het waterrijke gebied rond het bedrijf is ideaal voor een parasitaire aandoening als longworm. Zes jaar geleden nam Roest het besluit om alle jongvee standaard tegen longworm te vaccineren. 'Tot dat jaar ontwormden we het jongvee altijd via

BEDRIJFSPROFIEL

naam	: Marië Roest, bedrijfsleider boerderij De Valk
aantal melkkoeien	: 240
aantal stuks vleesvee	: 60 Belgische blauwe dikbillen
aantal stuks jongvee	: 150
productie (305 dagen)	: 8000 4,32 3,60
grondgebruik	: 180 ha (40 ha huiskavel)

een pour-on over de rug. Maar ons jongvee loopt op afstand en dan is het nauwlettend volgen van de diergezondheid toch lastiger. Het gebeurde dat we te laat waren met ontwormen en dan loop je achter de feiten aan. De schade die een dier met longwormen oploopt, is onherstelbaar.'

Geen tijd voor brandjes blussen

Het voordeel van vaccineren tegen longworm is dat de behandeling nog op stal plaatsheeft, voordat de pinken naar buiten gaan. Dat was voor Roest een praktisch pluspunt, hij hoeft het jongvee tijdens het weideseizoen niet meer met vanghekken bijeen te drijven. Eerder sloot hij ze op in de veewagen om daar de pour-on over de rug te kunnen gieten. 'Ik heb er nu geen omkijken meer naar als ze het weiland ingaan. Een strak schema van omweiden op etgroen is niet meer nodig. Het enige aandachtspunt is dat de pinken ten minste één keer grazen op een perceel waar eerder al vee heeft gelopen. Ze moeten wel een keer een besmetting oplopen. Vanaf dat moment doet het vaccin zijn werk en hebben ze een leven lang bescherming.'

De jonge melkveehouder gaat graag voor zekerheid. Zeker nu het bedrijf is opgeschaald van 80 naar 240 melk- en kalfkoeien. Bij dergelijke aantallen is een hoge gezondheidsstatus volgens Roest nog belangrijker. 'Wij hebben geen tijd om brandjes te blussen. Van gezonde koeien kun je er een groot aantal hebben, maar een ziek dier kan je een hele ochtend kosten.'

Bovendien is het in de huidige fosfaatwetgeving financieel aantrekkelijk om zo min mogelijk jongvee aan te houden. De fosfaatruimte die voor een pink niet nodig is, kan worden ingevuld met een melkkoe. 'Je kunt je dus geen mislukte pinken meer permitteren', stelt Roest.

De melkveehouder vervolgt zijn verhaal in de nieuwe ligboxenstal. Het pand biedt ruimte aan 400 volwassen grootvee-eenheden en kwam in november 2015 gereed. De huidige veestapel is overwegend roodbont en noteert een voorspelde 305 dagenproductie van 8000 liter met 4,32% vet en 3,60% eiwit. 'We hielden naast het melkvee nog 100 stuks vleesvee. Het is de bedoeling om die dieren voor een deel te vervangen door melkvee. Maar dan nog komen we voor 100 koeien fosfaatrechten tekort.'

Kleine investering

Het uitbesteden van de jongveeopfok is voor Roest geen optie. 'Dat past niet in ons streven naar een hoge gezondheidsstatus en voor het jongvee is er afgelopen jaar ook een nieuwe stal in gebruik genomen. Bovendien zullen de tarieven bij de jongveeopfokkers zeker gaan stijgen. Fosfaatruimte is immers schaars.'

Op de totale kosten voor het opfokken van een vaars vallen de kosten voor vaccineren mee. Roest ziet de uitgaven voor het vaccineren als een 'verzekeringspremie'. Voor 25 euro krijgt een pink twee flesjes vaccin (zie kader). 'Dat vind ik een relatief kleine investering op een bedrag van 1500 euro opfokkosten.' De dierenarts verzorgt de (orale) toediening, die kosten komen er nog wel bij. Op het bedrijf van Marië Roest nam dat per keer ongeveer een half uur in beslag. Vanwege de groei van het bedrijf en het in gebruik nemen van de nieuwe stal valt lastig te zeggen of de vaccinatie ook meer melk oplevert. 'Ik zie aan de vaarzen dat het effect er wel is. Als ze terugkeren uit de wei ogen ze gezond. In het verleden kwam het wel eens voor dat ze lang in het haar en zonder conditie op stal kwamen. Dat is inmiddels echt verleden tijd.'

Arnoud Roest: 'Dieren die beschermd zijn tegen longworm, beginnen beter aan de lactatie'

Arnoud Roest is sinds zes jaar dierenarts bij Dierenkliniek 't Leidse Land. Hij adviseerde zijn broer Marië vanaf het eerste uur om te vaccineren tegen

longworm. 'Dieren die beschermd zijn tegen longworm, beginnen beter aan de lactatie. Daarnaast is een pink zijn leven lang beschermd tegen de infectie, een melkveehouder heeft er dus later ook voordeel van.'

De dierenarts legt uit dat het vaccinatieschema zes weken voor aanvang van het weideseizoen begint. Het is dus van belang om de vaccinatie tijdig te plannen. Nadat het eerste flesje vaccin is toegediend, volgt vier weken later de tweede dosis. Weer twee weken later kan het weideseizoen beginnen. 'Het is van belang dat de dieren ook daadwerkelijk weidegang krijgen. Als om welke reden dan ook de weidegang toch een seizoen is uitgesteld, dan heeft het vaccin voor het jaar erna geen effect meer.' Op het bedrijf, gerund door zijn broer, gaan

de pinken vanaf een leeftijd van acht à negen maanden naar buiten. Arnoud Roest adviseert melkveehouders om het jongvee over twee seizoenen minimaal 200 dagen te weiden. Zo krijgen de dieren gelegenheid om het weiden te leren en bouwen ze maximaal immuniteit op. De dierenarts raadt het weiden van dieren jonger dan zes maanden wel af. 'In deze leeftijdsfase moet de pens zich nog ontwikkelen, daar leent de weide zich minder goed voor. Onbemeste percelen bevatten daarnaast te weinig eiwit voor deze kalveren.'